

att Riksdagen vill i skrifvelse hos Kungl Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder i syfte att värnpliktig måtte berättigas att under öfnings-tid få afgiftsfritt färdas å statens järnvägar för permis-sionsresa.

Stockholm den 27 januari 1910.

Carl L. Olausson.

I motionen instämma:

C. Wallentin.

Oscar N. Olsson.

Herm. Carlson.

Anders Olsson.

A. Henrikson.

Cornelius Olsson.

A. C. Gunnarsson.

Nr 129.

Af herrar **Olausson** och **Wallentin**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående revision af lagen om rätt till fiske.

Bland fiskarebefolkningen inom Göteborgs och Bohus län har under en följd af år rådt missnöje med nu gällande lag om rätt till fiske af den 27 juni 1896, och detta missnöje har på senaste tiden blifvit allt starkare. Fiskarena klaga öfver, att strandägarne allt mera börjat förbjuda dem att idka fiske invid stränderna. Därtill kommer, att nämnda lag i flera fall är affattad i sådana ordalag, att den ofta gifver anledning till olika tolkning och däraf framkallas slitningar mellan fiskare och strandägare.

Undertecknade anse denna fråga vara af stor betydelse för fiskeri-näringen på västkusten och vill därför till Riksdagen göra följande fram-ställning.

Fiskerinäringen inom Göteborgs och Bohus län har på senare åren, tack vare statsmakternas välvilliga understöd genomgått en storartad utveckling och torde nu kunna anses vara af ej ringa betydelse för landet. Enligt senaste årsberättelsen lämnade fisket i detta län ett utbyte i första hand af 7,382,891 kronor. För att fiskerinäringen på västkusten till fromma för landet ytterligare skall tilltaga i omfång, är det af vikt att såvidt möjligt söka underlätta tillvaron för en stor befolkning, som har fiskareyrket till sitt enda eller åtminstone hufvudsakliga näringsfång. Man torde nämligen kunna påstå, att det är tack vare förekomsten af en gammal fiskarebefolkning som fisket inom Göteborgs och Bohus län nu står så högt. Det är från den, som den stora företagsamheten på fiskets område kommer, och utan den skulle vi säkerligen nu ej haft vårt ganska betydande storsjöfiske. Fiskarebefolkningens alltid ytterst sträfsamma tillvaro skulle i ej obetydlig grad underlättas, om deras rätt till fiske utmed länets kuster och vid kronans skär och holmar blefve något mindre begränsad, än hvad den nu är. Af den ganska stora fiskarebefolkningen, som nu finns på västkusten, äger den allra största delen ej någon jord och är således fullständigt utan strandrätt. Då strandägarne, innehafvarne af kronans skär och holmar icke undantagna, som nämnt på sista tiden allt mer börjat förbjuda fiskarena att fiska invid stränderna, blifva fiskarena utestängda från en del möjligheter att försörja sig, och denna olägenhet blir kännbarare, ju större fiskarebefolkningen blir. För den yngre och fullt arbetsdugliga fiskarebefolkningen betyder detta mindre, alldenstund den i regel idkar fiske till hafs och kan försörja sig därpå. Men för de äldre fiskarena, som lagt sina bästa krafter på det farliga och ansträngande fisket till hafs och som nu ej längre orka deltaga däri, skulle skärgårdsfisket vara en kärkommen förvärfskälla.

Redan i nu gällande lag om rätt till fiske förekomma en del undantagsbestämmelser för Göteborgs och Bohus samt Hallands län. Så är fångst af hafs fisk, som går till stränderna i stora stim, samt fiske med rörlig redskap och agntäkt inomskärs under vissa förutsättningar tillåten oberoende af strandrätten. Det kan därför ej sägas vara att slå in på en ny väg, om den rätt till fiske, som genom dessa stadganden är tillerkänd västkustens fiskarebefolkning, i någon mån utvidgades.

I öfriga europeiska länder, som gränsa till Atlanterhafvet, finns i regel ej någon företrädesrätt för strandägarne till fiske i hafvet. Där sådan företrädesrätt finns, härstammar den ofta från gamla privilegier och är i hvarje fall att betrakta som undantag från allmän regel. Utmed

Östersjöns kuster förekommer visserligen flerstädes dylik företrädesrätt, men där äro dock förhållandena ganska olika dem på vår västkust.

Följer man frågans historiska utveckling skall man finna, att strandägarna vid västkusten tidigare ej haft någon företrädesrätt till fiske i hafvet, eller i hvarje fall att den varit mindre än nu. Som belysande härutinnan må anföras, hvad högsta domstolen den 29 juni 1852 anført i frågan. Den yttrade nämligen då bland annat, att för närvarande vore »allt fiske i skärgårdarne mellan Öresund och norska gränsen fritt för hvarje svensk man, och strandägaren hade icke ens inom sitt hemmans ostridiga rå och rör uteslutande rätt till något slags fiske».

Beträffande den i början antydda oklarheten i ordalydelsen af 1896 års lag om rätt till fiske må framhållas, att där användas sådana uttryck som »af ålder», »rörlig redskap», »öppna hafsstranden» utan att det angifves, hvad därmed menas, och häraf uppstå svårigheter vid lagens tillämpning. Redan af denna anledning synes nämnda lag tariffva en omarbetning.

På grund af det i korthet anförda få undertecknade föreslå,

att Riksdagen ville i underdånighet anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes göra en utredning om i hvad mån nu gällande lag om rätt till fiske skulle för västkustens vidkommande kunna ändras därhän, att den bättre tillgodosåge fiskarebefolkningens intressen och därjämte finge större klarhet i ordalydelsen, samt att Kungl. Maj:t täcktes framlägga det förslag till ändring af nämnda lag, hvartill en dylik utredning kunde gifva anledning.

Stockholm den 24 januari 1910.

Carl L. Olausson.

C. Wallentin.

I motionens syfte instämma:

Oscar N. Olsson.

A. Åkerman.

Cornelius Olsson.

Herman Andersson.